„Zaostřeno na historii a Jindřichův Hradec“
Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.1.10/01.0044
Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

KLASICISMUS V JINDŘICHOVĚ HRADCI

Pro potřeby výuky vytvořila Mgr. Lenka Hrubá
ZŠ Jindřichův Hradec I, Štítného 121

EVROPSKÁ UNIE
esf
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Prvky klasicismu:

- Inspiruje se antickými vzory, zdůrazňuje rozum, racionalitu.
- Stavby jsou pravidelné, mají přímé a čisté linie, často mohutná sloupořadí a trojúhelníkové štíty a poměrně střídmou výzdobu, takže působí strohou vznešeností a mohutností. (Např. Stavovské divadlo v Praze) Dominující barvou je bílá.
- Typickým příkladem klasicistní architektury jsou francouzské parky a zahrady s přísně geometrickým plánem, symetrickým systémem cest, altánů a alejí, kde jsou keře a stromy sestříhány do geometrických tvarů.

Klasicistní okna

V této době se okna osazují do líce – doposud byla vsazována do špalety. Používá se plochá rámovací lišta a tzv. uši šambrány.

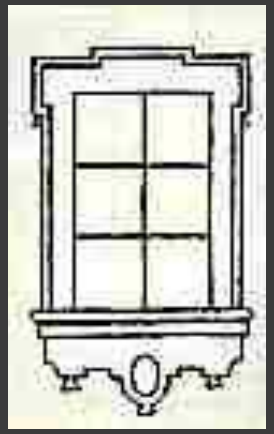

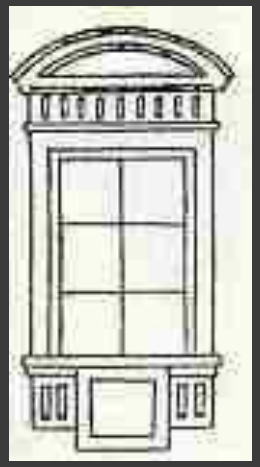

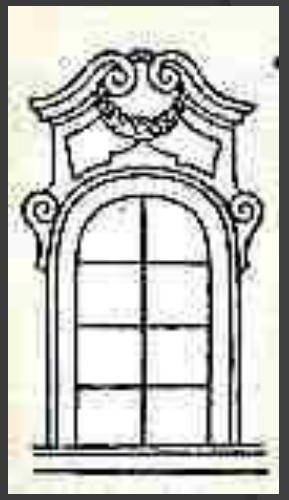

Šambrána je ozdobný architektonický prvek, který rámuje a tím zdůrazňuje okna či dveře na vnější fasádě.

Vstupní portály dveří

Vstupní portály jsou zdobeny hrubě opracovanými kamennými pásy. Vracejí se k původním antickým řádům (dórský, iónský a korintský).

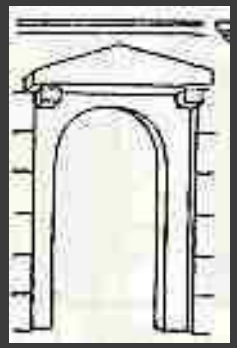

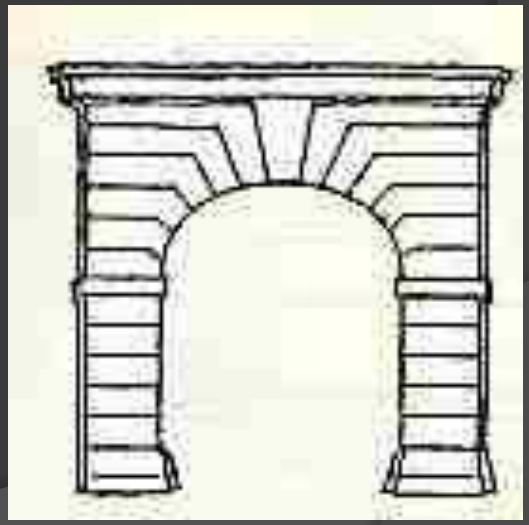

Pásová rustika (bosáž) – přes architektonické prvky včetně sloupů probíhají vystupující, hrubě opracované pásy nebo je efekt hrubě opracovaného kamene imitováno omítkou.

Klasicistní štíty

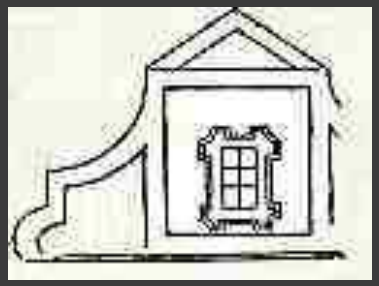

Klasicistní štíty byly většinou nastavované nad výšku střechy domů. Měly často trojúhelníkový tvar, nebo stlačený eliptický oblouk.

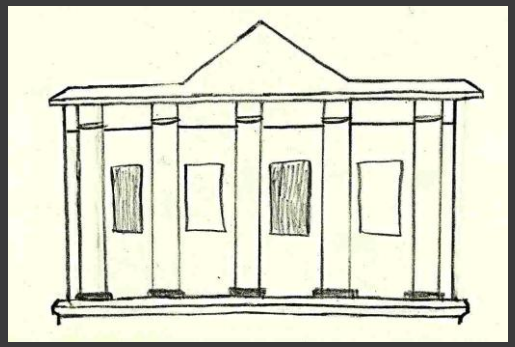

kresba :Ledecký Filip

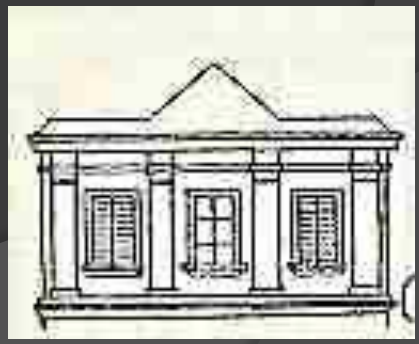

Klsicismus v J. Hradci

- Pro vzhled našeho města měl klasicismus obdobný význam jako renesance. Po velkém požáru města v r. 1801 byla nutná obnova řady domů v starém městě. Vyhořelo 318 objektů a zahynulo více jak 30 lidí (Fr. Teplý – archivář - uvádí 38 lidí.) „Shořela radnice, stará škola (Masné krámy), seminář, chrám P. Marie, střecha kostela sv. Máří, proboštství, proboštský dvůr, nádherná svatyně sv. Jana Křtitele se špitálem, kaple soukenická, střelnice, klášteříček, klášter františkánský s kostelem, 318 domků a přídomčí.“

- (Dějiny města Jindřichova Hradce, Díl 1, svazek 4., František Teplý, J. Hradec 1936)

Obnova města

- Na obnovu města měl velký vliv i rozvoj průmyslu (přádelna, později textilní továrna – soukenictví….)
- Na přestavbě města se podílela rodina Schäfferů, jejíž stavební styl se projevil na mnoha domech na náměstí a přilehlých staveb. (Kostelní ul. čp.180, Svatojánská ul. čp.151, 144, 146, 147; Školní ulice čp.100, 101, 99, 108.) Objevují se domy, které se vzhledem blíží k nájemnému domu s pavlačovou komunikací. Ke klasicismu patří také čp. 118/II, 186/II na nám. Masarykově, nárožní dům čp. 3/II.

Svatojánská ulice

Dům č. 151 – Svatojánská ul.

Dům č. 146 Svatojánská ul.

Dům č. 147 Svatojánská ul.

Školní ulice

Dům č. 100 Školní ulice

Dům č. 66 Školní ulice

Dům č. 99 Školní ulice

Štítného ulice

Naše ZŠ – Štítného 121

Naše škola byla otevřena 16. 9. 1885 – podle plánu Ing. Láblera ji stavěla stavební firma p. Shäffra. Škola byla postavena na místě původních domků 121 – 123 /I. V původním čísle 122 bydlel až do r. 1836 (a také zde zemřel) stavitel J. Shäffer.

Nové stavby města

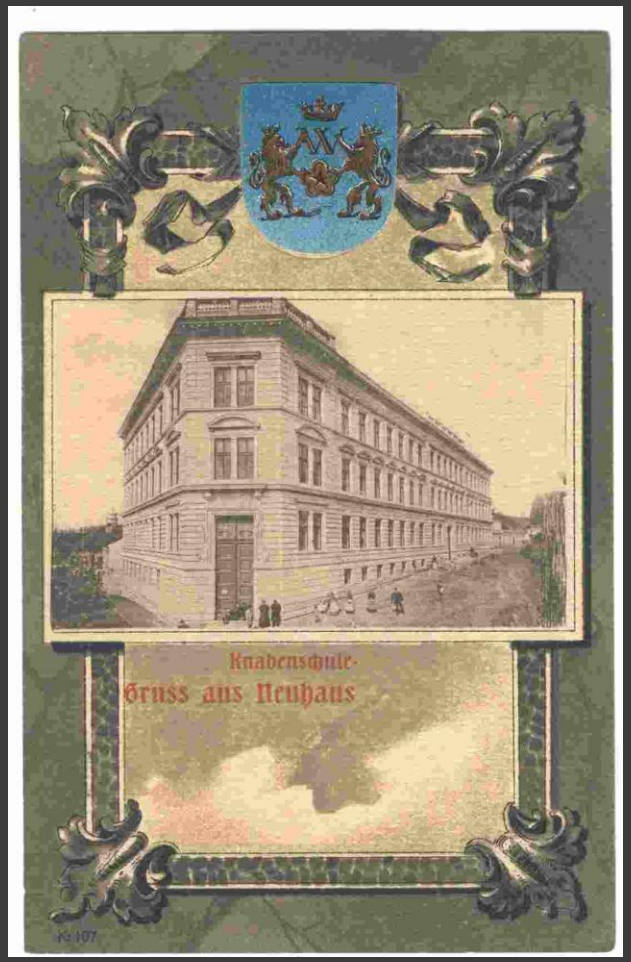

Staré fotografie města - 2. ZŠ – Janderova ul.

Nová kasárna města

2. ZŠ dnes

Náměstí Míru

Současná podoba radnice s klasicistními prvky

Domy s klasicistními prvky - náměstí Míru

Klasicistní úpravy domů – Panská ulice x Školní ulice

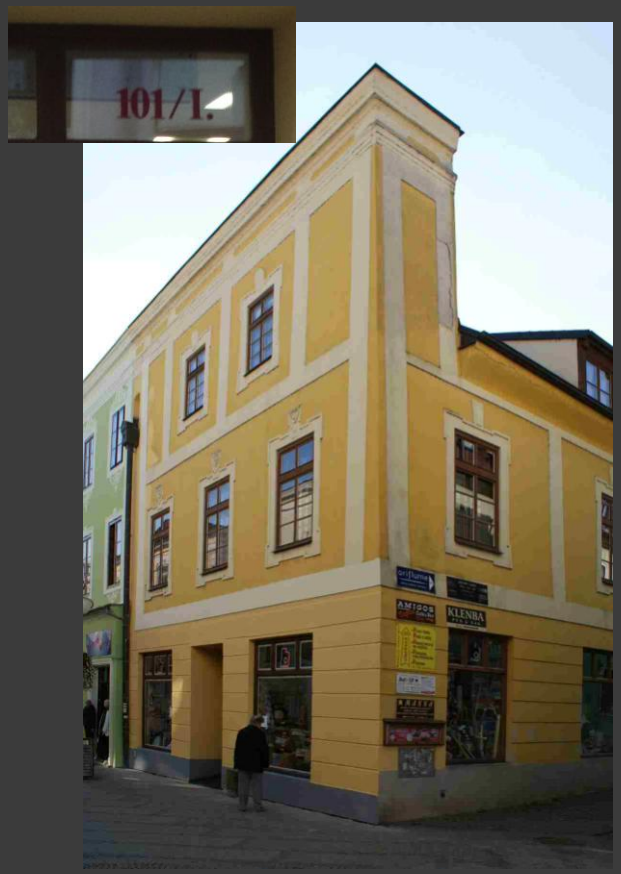

Dům č. 101 – nárožní – ulice Panská x Školní

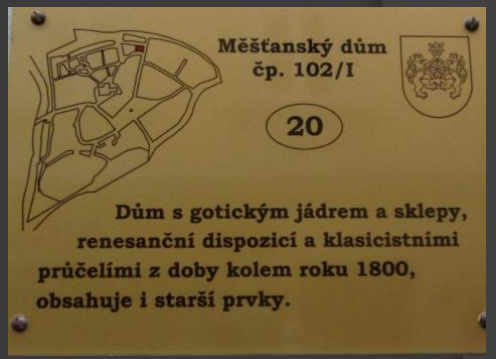

Dům č. 102 – nárožní – ulice Panská x Školní

Panská ulice - Hankův dům

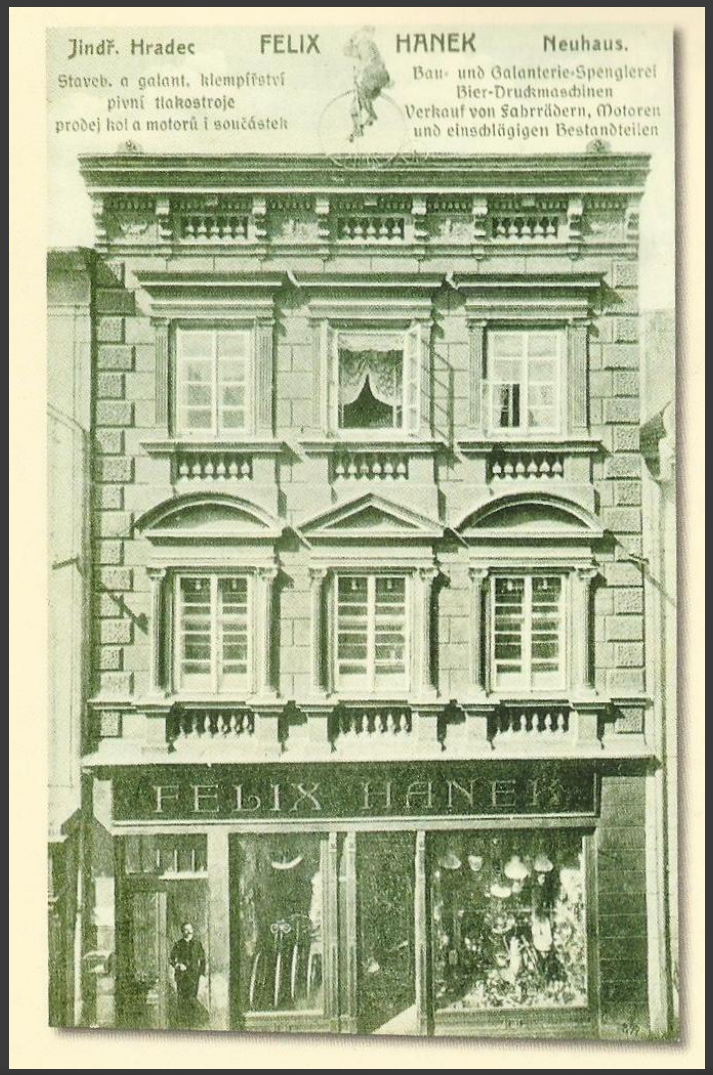

V tomto obchodě bylo možné nakoupit průmyslové zboží, kola, motory…

Obchody v Panské ulici byly při rekonstrukci opatřovány dřevěnými řezbovanými rámy výloh – konec 19. stol.

Klášterská ulice

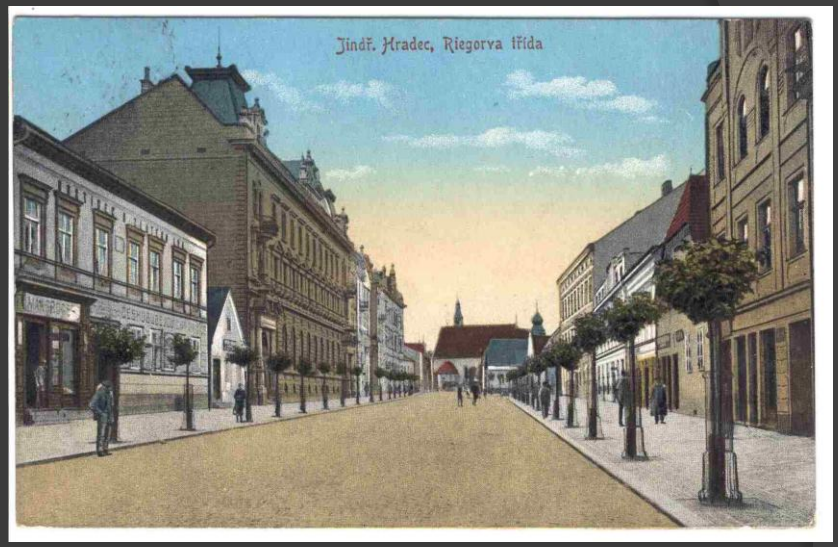

Budova Komerční banky dnes a v r. 1920

Střelnice

Na Střelnici se objevuje typický klasicistní štít.

Zdroje:

Foto – autor – Mgr. Lenka Hrubá
Kresby - Filip Ledecký 9. A
Pohlednice – Staré pohlednice města – archiv autor – Mgr. Lenka Hrubá, Archiv Muzea Jindřichohradecka
Text – Mgr. Lenka Hrubá
Citace - Dějiny města Jindřichova Hradce, Díl 1, svazek 4., František Teplý, J. Hradec 1936
Internetové zdroje:
http://www.satalka.cz/slohy/empir/Znaky.html

Konec